

LIFE toetusprogrammi puhtale energiale ülemineku alamprogramm LIFE CET

Taotlusvoor 2023

Siret Talve

16.08.2023

LIFE CET 2023 taotlusvoorude üldinfo

- Toetus 95%
- Alamprogrammi eelarve 99 miljonit
- Projekti kestus 18-36 kuud
- 13 meetet – mitmetel mitu eri suunda
- Vähemalt kolm partnerit* vähemalt kolmest riigist (* 3 meetmes lubatud ka ainult üks taotleja – BUILDSKILLS, OSS, PDA)

Taotlustingimused

- Taotlemine EK taotluste ja hangete elektroonses keskkonnas
- Tähtaeg **16. november 2023 kell 17.00 (CET)**, tulemused aprill 2024, algus august 2024
- Taotlust võib korduvalt parandada ja uuesti esitada.
- Taotleja võib esitada ka mitu erinevat projektitaotlust.

Taotlus koosneb:

A osa: administratiivne informatsioon partnerite kohta ja projekti summeeritud eelarve - portaalis

B osa: projekti tehniline kirjeldus (kuni **65 lehekülge**) juhiseid ei tohi kustutada – õige info õiges kohas. NB! Hindajad ei võta arvesse seda mahtu ületavat osa taotlusest!

C osa: lisaandmed – portaalis

kohustuslikud lisad, nt eelarve, partnerite taust

LOCAL: Tehniline abi KOVidele ja regioonidele puhtale energiale ülemineku plaanide ja strateegiate koostamiseks

- Võimekus, oskused ja struktuurid – tehniliste, juriidiliste, finants, administratiivsete ja sotsiaalsete oskuste arendamine
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljont EUR

POLICY: Toetus säästva energia valdkonna õigusaktide rakendamiseks

- **Fookus ühel neist:**
 - the Energy Efficiency Directive (Scope A).
 - the Renewable Energy Directive (Scope B).
 - the Energy Performance of Buildings Directive (Scope C).
- Mõõtmine, seire metoodikad
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2,00 miljont EUR

EPREL: Innovaatilised lahenduse EL tooteregistri energiamärgiste andmete väärindamiseks

- EPREL toodete energiamärgised jm aspektid (e.g. vee kasutus, varuosade saadavus), üle 1.5 miljoni toote/mudeli
- Andmete kontroll ja parandamine, uued andmete kasutusalad- ja viisid, uued andmeväljad – peamiselt IT lahendused. Poliitikasoovitused!!!
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2,50 miljont EUR

BETTERRENO: Hoonete energiatõhusus – tingimuste loomine, et renoveerimine toimuks kiiremini, ulatuslikumalt, targemalt ning oleks teenuse- ja andmepõhine

Fookus ühel neist (meetodid, tehnoloogiad, töövahendid):

- **Scope A: laiaulatuslik põhjalik renoveerimine**
Ulatuslikuma (süva)renoveerimise (deep renovation) edendamise, renopassid, turutõkete kõrvaldamine
- **Scope B: Õiguslik-administratiivne raamistik**
Spetsiifilised tõkked mõnel juhtimistasandil – kaasa asjakohaseid avalikke asutusi
Eelista mitme omanikuga ja kortermaju!

BETTERRENO: Hoonete energiatõhusus – tingimuste loomine, et renoveerimine toimuks kiiremini, ulatuslikumalt, targemalt ning oleks teenuse- ja andmepõhine

- **Scope C: Hoonete energiaandmed ja teenused**

Hoonete kohta andmete olemasolu, kvaliteedi ja täpsuse parendamine, nende kättesaadavus nt finantsinstitutsioonidele, kes peaksid arendama energiatõhususe rahastamisteenuseid.

Energiatõhususe sertifikaadid

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 2,00 miljonit EUR

BUSINESS: Toetus äri sektorile puhtale energiale üleminekuks

- Energiajuhtimissüsteemid, energiaauditid suunates ettevõtteid koostööle.

Fookus ühel neist:

- **Scope A: energiaauditeid ja energiajuhtimissüsteeme soodustavate tingimuste tugevdamine**

Fookuses väikesed ja keskmised energiamahukad ettevõtted. Barjäärid, mis takistavad riiklikul või regionaalsel tasemel energiatõhususe projekte ja ettevõtetes taastuenergia kasutuselevõttu, nt load, toetusskeemid, teadmised.

BUSINESS: Toetus ärisektorile puhtale energiale üleminekuks

- **Scope B: Ettevõtete energiakoostöö toetamine**

Suured ja väikesed ettevõtted samas tarneahelas või üksteise lähedal asuvates ettevõtetes.

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljonit EUR

BUILDSKILLS: Oskuste arendamine – Koolitused ja ümberõpe hoonete dekarboniseerimiseks ja energiasüsteemi integreerimiseks

Hoone kogu väärtusahelat katvate uute koolituste ja kutsete loomine ning olemasolevate arendamine – rätseplahendus vastavalt kohalikele vajadustele.

Fookus ühel neist:

- Energiatõhususe direktiivi rakendamiseks vajalikud oskused:
- oskused hoonete süsnikumahukuse vähendamiseks
- oskused väikeenergeetikalahenduste kasutuselevõtuks ja energiasüsteemi integreerimiseks

BUILDSKILLS: Oskuste arendamine – Koolitused ja ümberõpe hoonete dekarboniseerimiseks ja energiasüsteemi integreerimiseks

- töökohal koolitamise meetodite arendamine ja pakkumine renoveerimisprojektides
- integreeritud teenused kodude renoveerimiseks (one-stop-shops)
- lubatud 1 taotleja abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,0-1,5 miljonit EUR

HEATPUMPS: Soojuspumpade kasutuselevõtu kiirendamine tänu alternatiivsetele lahendustele ja oskuslikele paigaldajatele

Fookus ühel neist:

- **Scope A: Alternatiivsed ärimudelid**

Turutõrgete kõrvaldamine.

- **Scope B: Soojuspumba-professionaalide nt paigaldajate puuduse lahendused**

ümberõpe, soojuspumpade integreerimine renoveerimisprojektidesse – PV ja pumbad, digikontrollsüsteemid, koolitusprogrammide kohandamine kohalikele oludele

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,50 miljonit EUR

DHC: Kaugküte ja –jahutus: oskuste arendamine ja investeerimisplaanid moderniseerimiseks ja energiaallika vahetamiseks

Fookus ühel neist:

Scope A: Tehniline abi olemasolevate kaugküttesüsteemide moderniseerimise, kütuse liigi vahetamise ja süsteemi integreerimiseks investeringuplaanide arendamiseks

Suunatud kaugküttesüsteemide operaatoritele/omanikele, et koostada investeerimisplaanid, mis vastavad „tõhusa kaugküte ja -jahutuse“ kriteeriumitele vastavalt uuele Energiatõhususe direktiivile nt finantsplaanid, tasuvusuuringud, ühilduvus olemasoleva elamufondiga. Suur hulk plaane vähemalt 3 riigis!!!

Süsteemide uuendamine, madalatemperatuurilise taastuva energia või jääksoojuse integreerimise süsteemi.

DHC: Kaugküte ja –jahutus: oskuste arendamine ja investeerimisplaanid moderniseerimiseks ja energiaallika vahetamiseks

Scope B: oskuste arendamine professionaalid, operaatorid ja avalikud asutused

Oskuste arendamine kogu väärtusahelas (ka valgekraed).

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,75 miljonit EUR Scope A
- EL toetus kuni 1,50 miljonit EUR Scope B

PRIVAFIN: Erarahastuse kaasamine

Erarahastuse suurendamine energiatõhususe ja väiksemahulisse taastuenergiasse investeerimisel luues innovatiivseid rahastussüsteeme javõi koostöös finantsasutustega uute rahastustoodete loomine ja nende investeerimispraktika kahandamine

Fookus ühel neist:

Scope A: Innovatiivsed rahastusskeemid

Scope B: Investeeringud kestlikku energiasse tavapraktikasse

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,50 miljonit EUR

OSS: Teenused hoonete ja ettevõtete üleminekuks puhtale energiale

- **Scope A: Komplekssed kodude renoveerimise teenused**
- **Scope B: komplekssed teenused erasektori üürimajade energiatõhustamine**
- **Scope C: komplekssed teenused avalike hoonete puhtale energiale üleminekuks**
- **Scope D: Komplekssed teenused ettevõtete üleminekuks puhtale energiale**
- lubatud 1 taotleja ühest abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,50 miljonit EUR

PDA: Tehniline abi kestlike energiainvesteeringute projektide arendamiseks

Sihtsektorid:

- Hooned
 - Kaugküte
 - Taristu
 - Taastuvallikad
 - Liikuvus
-
- lubatud 1 taotleja ühest abikõlblikust riigist
 - EL toetus 0,50-1,50 miljonit EUR

ENERPOV: EL energiavaesuse ja haavatavuse leevendamine

Haavatavate elanikega korterelamute renoveerimine keskendudes hoonete haldajate, ühistute, juhtimisorganite tugevdamisele, asjakohaste õiguslike takistuste kõrvaldamine (nt omandi ja rendi seadused), neile tugiteenuste loomine. Elanikel tuleb võimaldada jääda oma kodudesse. Vastavate programmide loomine ja piloteerimine. KOVde ja sotsiaalasutuste, ühistute, energiakommuunide jõustamine luues sektoritevahelisi koordineerimisstruktuure, mis tegelevad energiavaesuse ja haavatavusega.

- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 1,50 -2,00 miljonit EUR

ENERCOMFACILITY: Toetusmehhanism energiakogukondadele (lubatud toetuskeemi loomine)

Toetusmeetmed sh finantstugi kolmandatele osapooltele eesmärgiks on kestlikele energiakogukondade projektidele äriplaanide loomine

Teemadeks näiteks: energiatõhusus, küte ja jahutus, taastuvenergia tootmine ja kasutamine, elektomobiilsus. „lump sum grants“

ENERCOMFACILITY: Toetusmehhanism energiakogukondadele (lubatud toetuskeemi loomine)

Vähemalt 70% eelarvest peab minema projektide toetuseks, mis võib olla kaheastmeline:

- *I etapp Projektiideede skriinimine riiklike ekspertide poolt, et hinnata nende sobivust kohalikesse oludesse.*
- *II etapp: Elujõuliseks tunnistatud energiakogukondade projektidele äriplaanide koostamine*
- 3 taotlejat 3 abikõlblikust riigist
- EL toetus kuni 10,00 miljonit EUR

Eelarve meetmete kaupa I

Meede	Eelarve, €
LOCAL	8 000 000
POLICY	8 000 000
EPREL	2 500 000
BETTERRENO	11 000 000
BUSINESS	6 000 000
BUILDSKILLS	6 000 000
HEATPUMPS	6 500 000

Eelarve meetmete kaupa II

Meede	Eelarve, €
DHC	6 500 000
PRIVAFIN	6 500 000
OSS	15 000 000
PDA	7 000 000
ENERPOV	6 000 000
ENERCOMFACILITY	10 000 000
KOKKU	99 000 000

Mõned kogemuspõhised näpunäited

- Loe reegleid vooru kirjelduses, kasuta asjakohaseid termineid!
- Tegu ülalt alla meetmetega
- Eeldatav mõju – arvuta – indikaatorid igal meetmel!
- Partnerite personalikulu – kokkulepped (ülesanded, rahastus)
- Allhange, taristuinvesteeringud piiratud

Edu!